

Sygnatura akt I C 1173/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Dorota Witek

Protokolant: Ewelina Tomoń

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 2015 r. w Jeleniej Górze

sprawy z powództwa M. S.

przeciwko (...) S.A. w P.

o zapłatę

oraz

sprawy z powództwa (...) S.A. w P.

przeciwko M. S.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego – powoda wzajemnego (...) S.A. w P. na rzecz powoda – pozwanego wzajemnego M. S. kwotę 47 258,59 zł (czterdzieści siedem tysięcy dwieście pięćdziesiąt osiem złotych 59/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 6.10.2010r. do dnia zapłaty,
2. w pozostałej części powództwo główne oddala,
3. zasądza od pozwanego-powoda wzajemnego na rzecz powoda-pozwanego wzajemnego kwotę 2 191,50 zł tytułem stosunkowo rozdzielonych kosztów postępowania,
4. powództwo wzajemne oddala,
5. koszty postępowania powództwa wzajemnego wzajemne znosi.

Sygn. akt I C 1173/13

UZASADNIENIE

Powód M. S. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) S.A. w P. kwoty 87 646,61 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 września 2010 r. z tytułu odszkodowania oraz zasądzenia zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu powód wskazał, że na podstawie ugody znoszącej współwłasność zawartej w dniu 6 czerwca 2013 r. jest użytkownikiem wieczystym działki gruntu nr (...) położonej w B. przy ulicy (...) i właścicielem budynku mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, które wcześniej przysługiwały powodowi i J. S. w udziałach po 1/2 części. Nieruchomość została objęta umową obowiązkowego ubezpieczenia u pozwanego. W wyniku powodzi z dnia 7 sierpnia 2010 r. budynek stanowiący własność powoda został zalany w zakresie części podziemnej i poziomu pierwszego, zaś w wyniku zgłoszenia szkody ubezpieczyciel uznał swoją odpowiedzialność do kwoty 33 290,39 zł.

Zdaniem powoda świadczenie w tej kwocie nie odpowiadało wysokości poniesionej szkody, która - jak wynika z operatu szacunkowego sporządzonego przez M. D. - wynosiła 120 937 zł. Roszczenie w zakresie ustawowych odsetek powodowie uzasadniali 30-dniowym terminem wypłaty świadczenia od dnia zgłoszenia szkody.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. w P. domagał się oddalenia powództwa i zasądzenia od powoda zwrotu kosztów procesu, a także wniósł pozew wzajemny domagając się zasądzenia od M. S. kwoty 10 793,13 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 września 2011 r. i zasądzenia zwrotu kosztów postępowania.

Uzasadniając oddalenie powództwa głównego podniósł zarzut braku legitymacji czynnej powoda, gdyż dnia 14 października 2008 r. wraz z zawarciem przez M. S. i J. S. umowy ubezpieczenia, powód zawarł z Bankiem (...) S.A. we W. umowę przelewu wierzytelności przysługujących mu z tytułu przedmiotowego ubezpieczenia, stąd na podstawie przelewu wierzytelności to Bank (...) S.A., a nie powód, jest podmiotem uprawnionym do ewentualnego otrzymania odszkodowania z tytułu umowy ubezpieczenia. Z ostrożności procesowej pozwany, przyznając fakt powstania szkody, zgłoszenia szkody dnia 10 sierpnia 2010 r. oraz swojej odpowiedzialności, zakwestionował wysokość dochodzonej przez powoda kwoty odszkodowania, podważając przy tym wiarygodność i prawidłowość wycień przedstawionych w przedłożonych przez powoda prywatnych operatach szacunkowych. Podał, że przyznane ubezpieczonym odszkodowanie w kwocie 33 290,39 zł, które zostało zwiększone w wyniku złożonego przez powoda odwołania o dalszą kwotę 11 684,81 zł w pełni odpowiadało poniesionej szkodzi. Stwierdził również, że ocieplenie ubezpieczonego budynku nie zostało ściągnięte od chwili powodzi, co wpływało na stan zawilgocenia i mogło rzutować na degradację budynku, a w konsekwencji, na zasadzie art. 826 § 1, 3, i 5 k.c., świadczyło o zwolnieniu pozwanego z odpowiedzialności. Dodatkowo zaznaczył, że współwłasność przedmiotu ubezpieczenia została zniesiona między M. S. i J. S. dopiero na mocy ugody z dnia 6 czerwca 2013 r., dlatego powodowi nie przysługuje roszczenie o zapłatę pełnej kwoty odszkodowania. Pozwany zakwestionował w końcu żądanie w zakresie odsetek ustawowych.

W motywach pozwu wzajemnego ubezpieczyciel wskazał na zawarcie przez M. S. i J. S. umowy ubezpieczenia, której przedmiotem była nieruchomość objęta ich współwłasnością w udziałach po 1/2 części. Odszkodowanie z tytułu szkody wywołanej powodzią w kwocie 33 290,39 zł zostało wypłacone ubezpieczonym wspólnie na rachunek podany przez pozwanego wzajemnego. Jednak dnia 12 sierpnia 2011 r. J. S. zażądała wypłaty połowy kwoty z tytułu odszkodowania w związku z przysługującym jej udziałem w nieruchomości, zaprzeczając przy tym, aby udzieliła pełnomocnictwa do dochodzenia należności w tym zakresie. W konsekwencji powód wzajemny pismem z dnia 7 września 2011 r. wystąpił do M. S. o zwrot kwoty 16 635,54 zł z tytułu przysługującej J. S. połowy odszkodowania nienależnie wypłaconego na rachunek pozwanego wzajemnego. Następnie na skutek odwołania pozwanego wzajemnego ubezpieczyciel przyznał dalsze odszkodowanie w kwocie 11 684,81 zł, która została wypłacona J. S., a łączna kwota odszkodowania wyniosła 44 955,89 zł, z której M. S. należy się połowa, tj. kwota 22 477,95 zł. Dlatego powód wzajemny wniósł o zasądzenie od pozwanego wzajemnego kwoty 10 793,13 zł stanowiącej różnicę między kwotą wypłaconą pozwanemu wzajemnemu (33 271,08 zł) a kwotą należną mu odszkodowania (22 477,95 zł).

Jednocześnie na wypadek odrzucenia pozwu wzajemnego albo oddalenia powództwa wzajemnego (...) S.A. w P. podniósł zarzutu potrącenia wierzytelności w kwocie 10 793,13 zł stanowiącej nienależnie wypłacone powodowi świadczenie z tytułu szkody z dnia 7 sierpnia 2010 r., ponad udział powoda we własności ubezpieczonej nieruchomości, z wierzytelnością powoda, dochodzoną pozwem głównym.

W piśmie z dnia 17 października 2013 r. (k. 180-184) M. S. uzasadniając swoją legitymację procesową czynną wskazał, że przywoływana przez pozwanego umowa przelewu wierzytelności była jedynie formą zabezpieczenia umowy kredytu zawartego przez powoda, a dodatkowo pozwany wypłacił dotychczas na jego rzecz odszkodowanie i nie kwestionował wcześniej faktu braku uprawnienia powoda do dochodzenia odszkodowania. Zaznaczył, że powództwo wzajemne jest nieuzasadnione, gdyż w następstwie ugody z dnia 6 czerwca 2013 r. znoszącej współwłasność J. S. dnia 25 lipca 2013 r. przeniosła M. S. wszelkie prawa przysługujące jej w związku z nieruchomością.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Umową darowizny i sprzedaży z dnia 16 lutego 2004 r., sporządzoną w formie aktu notarialnego przed notariuszem B. G. w Kancelarii Notarialnej w Z. Rep. (...) numer (...), E. S. darowała na rzecz M. S. udział wynoszący 1/2 części oraz sprzedała na rzecz J. S. (wówczas K.- nazwisko panięskie) udział wynoszący 1/2 części nieruchomości położonej w B. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Z. prowadzi księgę wieczystą nr (...).

(dowód: umowa darowizny i sprzedaży z dnia 16 lutego 2004 r. k. 168-169).

W dniu 14 października 2008 r. M. S. i J. S. zawarli z Bankiem (...) S.A. we W. umowę ubezpieczenia lokali i domów mieszkalnych klientów Banku (...) S.A. we W. w zakresie ubezpieczenia nieruchomości zabudowanej położonej w B. przy ulicy (...). Przedmiotem ubezpieczenia był budynek mieszkalny wraz ze stałymi elementami budynku. Zakres ubezpieczenia obejmował ogień i inne zdarzenia losowe wraz z ubezpieczeniem stałych elementów budynku od kradzieży z włamaniem, rabunku oraz dewastacji. Sumę ubezpieczenia określono na kwotę 300 000 zł. Umowę ubezpieczenia zawarto na okres od dnia 14 października 2008 r. do dnia 13 października 2009 r. Ubezpieczeni wyrazili zgodę na przedłużenie ubezpieczenia na kolejne okresy ubezpieczenia zgodnie z Warunkami (...).

Szczegółowy przedmiot i zakres ochrony ubezpieczeniowej określony został w (...) Banku (...) S.A. (zwanym dalej (...)), stanowiących integralną część umowy ubezpieczenia.

(dowód: deklaracja przystąpienia do ubezpieczenia w ramach Umowy (...) z dnia 22.12.2004 r. k. 12, Warunki (...) domów i lokali mieszkalnych (...) Banku (...) S.A. k. 13-32).

W dniu 14 października 2008 r. M. S., zaciągając w Banku (...) S.A. kredyt, równocześnie zawarł z Bankiem (...) S.A. we W. umowę przelewu wierzytelności pieniężnych przysługujących M. S. z tytułu przedmiotowej umowy ubezpieczenia.

(dowód: oświadczenie o cesji z dnia 20.09.2013 r. k. 120, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 4 lutego 2014 r. od godz. 01:09:00 do godz. 01:28:33).

Bezsporne było w sprawie, że (...) S.A. w P. jest następcą prawnym Banku (...) S.A. we W. w zakresie świadczenia ochrony ubezpieczeniowej z tytułu ubezpieczenia domów i lokali mieszkalnych (...) Banku (...) S.A., który to Bank (...) S.A. we W. nabył portfel ubezpieczeń z Umowy (...) ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2009 r.

Jednocześnie bezsporne w sprawie było, że umowa uległa przedłużeniu na kolejny rok, tj. od dnia 14 października 2009 r. do dnia 13 października 2010 r.

Bezsporne w sprawie było, że wyrokiem Sądu Okręgowego z J. z dnia 18 stycznia 2010 r. w sprawie o sygn. akt (...) rozwiązano małżeństwo między J. S. i M. S. przez rozwód.

W dniu 7 sierpnia 2010 r. w wyniku wystąpienia rzeki M. doszło do powodzi, w szczególności do zalania nieruchomości położonej w B. przy ulicy (...) na wysokość 2,30 m od poziomu terenu posesji (powierzchnia użytkowa kondygnacji piwnicznej i kondygnacji parteru zostały zalane 100%).

(dowód: dokumentacja fotograficzna k. 124-141, opinia J. Ł. k. 247-255, 263-266 i 388-391, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 4 lutego 2014 r. od godz. 01:09:00 do godz. 01:28:33).

Po ustąpieniu fali powodziowej w nieruchomości położonej w B. przy ulicy (...) wypompowano wodę z pomieszczeń piwnicznych i oczyszczono powierzchnię zalanych ścian i podłóg z błota i szlamu. Następnie usunięto zalane wodą elementy drewnianych podłóg, boazerię drewnianą, płyty gipsowo-kartonowe i tynki ścian wewnętrznych. Dodatkowo M. S. zlecił zdezynfekowanie wszystkich oczyszczonych ścian, sufitów i posadzek. Od razu po powodzi M. S. zaczął osuszać zalane ściany korzystając osuszania naturalnego, częściowo używał przez okres około 1 miesiąca osuszacza kondensacyjnego (powód otrzymał go z (...) po upływie ok. 1 miesiąca po powodzi) i opalał w piecu celem ogrzania pomieszczeń. Nie dokonał demontażu termoizolacji elewacji.

Następnie M. S. zlecił zewnętrznemu podmiotowi wykonanie remontu zniszczonych elementów budynku, za wyjątkiem piwnicy, która nie została wyremontowana.

(dowód: zeznania świadków G. K. – e-protokół rozprawy z dnia 4 lutego 2014 r. od godz. 00:53:45 do godz. 01:00:00, S. T. – e-protokół rozprawy z dnia 4 lutego 2014 r. od godz. 01:00:05 do godz. 01:08:45, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 4 lutego 2014 r. od godz. 01:09:00 do godz. 01:28:33).

W dniu 10 sierpnia 2010 r. M. S. zgłosił ubezpieczycielowi szkodę powstałą w następstwie powodzi z dnia 7 sierpnia 2010 r. w nieruchomości położonej w B. przy ul. (...), zaś dnia 1 października 2010 r. złożył formularz zgłoszenia roszczenia z tytułu zgłoszonej szkody.

(dowód: formularz zgłoszenia roszczenia dom/ mieszkanie k. 121).

Na podstawie decyzji z dnia 6 października 2010 r. ubezpieczyciel, w następstwie przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, w tym oględzin z miejsca zdarzenia, wypłacił na rzecz ubezpieczonych: M. i J. S. odszkodowanie w wysokości 33 271,08 zł, które uiszczył na rachunek bankowy wskazany przez M. S..

Jednocześnie ubezpieczyciel poinformował, że choć szkoda została ustalona w wysokości 33 290,39 zł, to jednak została pomniejszona o należną składkę ubezpieczeniową w kwocie 19,31 zł, tj. do kwoty 33 271,08 zł.

(dowód: protokół oględzin z dnia 16.08.2010 r. wraz z dokumentacją fotograficzną k. 122-141, kosztorys ubezpieczyciela k. 142-149, pismo z dnia 6.10.2010 r. k. 33).

Kwotę odszkodowania w wysokości 33 271,08 zł M. S. przeznaczył w całości na usuwanie skutków powodzi.

(dowód: przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 4 lutego 2014 r. od godz. 01:09:00 do godz. 01:28:33).

Pismem z dnia 7 września 2011 r. ubezpieczyciel wezwał M. S. do zwrotu kwoty 16 635,54 zł w terminie 14 dni w następstwie uzyskanej od J. S. informacji, iż nie otrzymała ona należnej jej jako współużytkownikowi wieczystemu i współwłaścicielowi nieruchomości części odszkodowania.

(dowód: pismo z dnia 7.09.2011 r. k. 175).

Na skutek odwołania M. S., ubezpieczyciel w dniu 16 kwietnia 2012 r. przeprowadził dodatkowe oględziny miejsca zdarzenia, na skutek czego uwzględnił szkodę w zakresie wymiany elewacji zewnętrznej budynku do dalszej kwoty 11 684,81 zł.

(dowód: protokół dodatkowych oględzin z dnia 16.04.2012 r. wraz załącznikami k. 157-165, kosztorys k. 151-156, pismo z dnia 11.05.2012 r. k. 150).

Ubezpieczyciel wypłacił na rzecz J. S. kwotę 11 684,81 zł z tytułu dodatkowo przyznanego odszkodowania, gdyż nie otrzymała ona należnej jej części odszkodowania.

(dowód: notatka służbowa z dnia 31.08.2011 r. i z dnia 16.09.2011 r. k. 171 i 172).

W dniu 6 czerwca 2013 r. na podstawie ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Z. w sprawie o sygn. akt (...) J. S. i M. S., oświadczając, że pozostają w udziałach wynoszących 1/2 części każde z nich współużytkownikami wieczystymi działki gruntu nr (...) położonej w B. przy ulicy (...) i właścicielami budynku mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Z. prowadzi księgę wieczystą nr (...), dokonali zniesienia współwłasności użytkowania wieczystego i współwłasności nieruchomości w ten sposób, że przyznali ją na wyłączną rzecz M. S., który zobowiązał się do zapłaty na rzecz J. S. kwoty 100 000 zł w ratach.

(dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Z. z dnia 6.06.2013 r. w sprawie o sygn. akt (...) wraz z wypisem z protokołu rozprawy zawierającym ugodę k. 34 i 35, wydruk księgi wieczystej nr (...) k. 36-49).

Następnie umową cesji z dnia 25 lipca 2013 r. J. S. przeniosła na M. S. wszelkie prawa, jakie przysługiwały jej w związku z współużytkowaniem wieczystym i współwłasnością nieruchomości zabudowanej położonej w B. przy ulicy (...), które nie zostały objęte ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Z. w dniu 6 czerwca 2013 r. (sygn. akt (...)).

(dowód: umowa cesji z dnia 25.07.2013 r. k. 186-187, zeznania świadka J. S. – e-protokół rozprawy z dnia 4 lutego 2014 r. od godz. 00:38:35 do godz. 00:53:40).

M. S. spłaca kredyt zaciągnięty w Banku (...) S.A. regularnie zgodnie z harmonogramem spłat.

(dowód: przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 4 lutego 2014 r. od godz. 01:09:00 do godz. 01:28:20).

W celu usunięcia skutków powodzi z sierpnia 2010 r., które dotknęły budynek mieszkalny i stałe elementy budynku w B. przy ulicy (...) konieczne było wykonanie poniższych czynności: oczyszczenie i odkażenie powierzchni zalanych dla powstrzymania rozwoju szkodliwych bakterii, demontaż termoizolacji ścian zewnętrznych (zawilgocona izolacja ścian elewacji jest bezwartościowa jako ocieplenie), demontaż obudowy ścian i sufitów z płyt gipsowo-kartonowych, demontaż z ścian boazerii wraz z podbudową, skucie mokrych tynków do wysokości około 50 ÷ 80 cm nad poziom zalania, demontaż podłóg drewnianych z płyt drewnopodobnych, umycie stolarki okiennej i drzwiowej (...), wymiana wypaczonej stolarki drewnianej, impregnacja (...) zalanych elementów, osuszanie murów.

Kosztorysowa wartość robót remontowo-budowlanych obejmujących usunięcie szkody budynku mieszkalnego i stałych elementów budynku położonego w B. przy ulicy (...) na skutek szkody wywołanej powodzią z dnia 7 sierpnia 2010 r., w oparciu o nakłady rzeczowe z (...) średnich cen i wskaźniki z katalogu (...) dla III kwartału 2010 r. wynosiła 92 233,79 zł brutto (86 199,80 zł).

M. S. wykonał niezbędne prace dla usunięcia skutków powodzi. W budynku położonym w B. przy ulicy (...) od chwili powodzi na skutek zachowania M. S., który zalane ściany osuszał w sposób naturalny i nie dokonał demontażu termoizolacji elewacji, nie doszło do zwiększenia się rozmiaru szkody.

(dowód: opinia i opinie uzupełniające J. Ł. k. 247-255, 263-266 i 388-391).

Sąd zważył, co następuje:

Powód wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 87 646,61 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 września 2010 r. z tytułu dalszej kwoty odszkodowania – ponad kwotę przyznanego świadczenia w wysokości 33 290,39 zł.

Zgodnie z przepisem art. 805 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia zakład ubezpieczeń zobowiązuje się spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Zgodnie zaś z § 2 pkt 1 cytowanego przepisu, świadczenie zakładu ubezpieczeń polega w szczególności na zapłacie – przy ubezpieczeniu majątkowym – określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

Na podstawie umowy ubezpieczenia z dnia 14 października 2008 r. poprzednik prawny pozwanego (...) S.A. w P. udzielił ochrony M. S. i J. S. za szkody powstałe w budynku mieszkalnym wraz ze stałymi elementami budynku położonego w B. przy ulicy (...), wskutek zdarzeń losowych, do których zaliczono powódź i inne żywioły, w okresie od dnia 14 października 2008 r. do dnia 13 października 2009 r., przy czym umowa uległa przedłużeniu na okres kolejnego roku (do 13 października 2010 r.), natomiast powodowie M. S. i J. S. zobowiązali się do zapłaty składki ubezpieczeniowej.

Fakt związania stron stosunkiem zobowiązaniowym i uiszczenia składki ubezpieczeniowej oraz wystąpienia wypadku przewidzianego umową nie budziły wątpliwości, spór dotyczył natomiast uprawnienia powoda do dochodzenia odszkodowania oraz zakresu szkody, a co za tym idzie wysokości odszkodowania.

Z treści powyższej umowy, a także z ugody sądowej z dnia 6 czerwca 2013 r. (sygn. akt (...)) i umowy cesji wierzytelności z dnia 25 lipca 2013 r., zasadnie zatem powód wywodził swoją legitymację czynną do dochodzenia roszczenia w niniejszej sprawie. Przyjąć bowiem należy, że pomimo dokonanej cesji praw z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku (...) S.A. we W., jako instytucji udzielającej kredytu, nie została wyłączona możliwość dochodzenia roszczeń z tytułu umowy ubezpieczenia bezpośrednio przez ubezpieczającego. Warunkiem bowiem skutecznej cesji wierzytelności jest istnienie wierzytelności, stąd przelew wierzytelności przyszłej pełni skutek wywiera dopiero z chwilą powstania wierzytelności. W dacie przelewu cedent przenosi na cesjonariusza jedynie ekspektatywę przyszłego prawa, a pełny skutek umowy cesji wierzytelności przyszłej należy łączyć z powstaniem wierzytelności określonej w umowie cesji (por. wyżej wskazany wyrok SN z dnia 30 stycznia 2003 r., V CKN 345/2001; wyrok SN z dnia 16 października 2002 r., IV CKN 1471/00, LEX nr 208425). Z chwilą dokonania cesji wierzytelności przyszłej nie następuje więc przejście wierzytelności na cesjonariusza, wierzytelność ta bowiem jeszcze nie istnieje w chwili zbycia. Wynikająca z takiej umowy oznaczona wierzytelność zostaje przeniesiona na cesjonariusza dopiero z chwilą jej powstania, zatem skutek rozporządzający nie następuje w chwili zawarcia umowy cesji (wyrok SN z dnia 9.08.2005 r. IV CK 157/05, Lex nr 346081, wyrok SN z dnia 8.08.2003 r. V CK 169/02, OSP 2004/10/121).

Ponadto na etapie postępowania likwidacyjnego ubezpieczyciel nie kwestionował uprawnienia powoda do wypłaty odszkodowania.

Należy zatem przejść do oceny zakresu szkód spowodowanych powodzią z sierpnia 2010 r. w budynku położonym w B. przy ulicy (...), co Sąd ustalił na podstawie opinii i opinii uzupełniającej biegłego sądowego J. Ł.. Zdaniem Sądu powyższa opinia została sporządzona w sposób logiczny i jasny, w oparciu o dokumentację zgromadzoną w aktach sprawy, w tym dokumentację fotograficzną, a także oględziny nieruchomości. Jednocześnie w treści opinii biegły szczegółowo określił zakres prac niezbędnych celem usunięcia skutków powodzi.

W oparciu więc o opinię i opinie uzupełniające biegłego J. Ł. Sąd ocenił, że w celu usunięcia skutków powodzi z sierpnia 2010 r., które dotknęły budynek mieszkalny wraz ze stałymi elementami budynku położonego w B. przy ulicy (...) konieczne było przeprowadzenie: oczyszczania i odkażania powierzchni zalanych dla powstrzymania rozwoju szkodliwych bakterii, demontażu termoizolacji ścian zewnętrznych (zawilgocona izolacja ścian elewacji jest bezwartościowa jako ocieplenie), demontażu obudowy ścian i sufitów z płyt gipsowo-kartonowych, demontażu z ścian boazerii wraz z podbudową, skucia mokrych tynków do wysokości około 50 ÷ 80 cm nad poziom zalania, demontażu podłóg drewnianych z płyt drewnopodobnych, umycia stolarki okiennej i drzwiowej z (...), wymiany wypaczonej stolarki drewnianej, impregnacji (...)(...)zalanych elementów i osuszania murów.

Posiłkując się opinią biegłego sądowego Sąd ustalił również kosztorysową wartość robót budowlanych obejmującą usunięcie szkody wywołanej powodzią z sierpnia 2010 r., poniesionej przez powoda w budynku mieszkalnym i stałych elementach budynku na łączną kwotę 92 233,79 zł brutto (86 199,80 zł netto).

W niniejszej sprawie brak było podstaw do przyjęcia wysokości odszkodowania dla prowadzenia robót w systemie gospodarczym. Powód bowiem, co potwierdzają zeznania świadka S. T., zlecił wykonywanie prac remontowych podmiotowi zewnętrznemu, będąc przy tym płatnikiem podatku VAT. Co prawda powód nie wykonał remontu piwnicy (poza jej osuszeniem), to jednak obowiązek naprawienia szkody nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawić. Odszkodowanie ma bowiem wyrównać mu uszczerbek majątkowy powstały w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę, a uszczerbek taki istnieje już od chwili wyrządzenia szkody do czasu wypłacenia przez zobowiązanego sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości szkody ustalonej w sposób przewidziany prawem (art. 363 § 2 i art. 361 § 1 k.c.).

Na podstawie opinii biegłego Sąd ustalił, że powód wykonał konieczne prace dla usunięcia skutków powodzi, które umożliwiały powrót do normalnego korzystania z budynku. Natomiast mimo braku realizacji wszystkich robót przez ubezpieczonego, w szczególności braku demontażu termoizolacji elewacji, nie doszło do powiększenia się rozmiaru szkody. Niewykonanie bowiem prac na ścianach zewnętrznych nie przyczyniło się i nie przyczyni do zwiększenia robót naprawczych i ich kosztu, co biegły wyraźnie podkreślał. Korzystanie przez powoda głównie z naturalnego osuszenia, przy częściowym jedynie użyciu kondensatora i ogrzewaniu piecem, wymagało co prawda dłuższego czasu koniecznego do osuszenia, jednak nie zwiększyło rozmiaru szkód. Należy również zwrócić uwagę, że przy osuszaniu za pomocą nagrzewnic następuje wzmożone odparowanie wilgoci z warstw powierzchniowych muru, a woda zmagazynowana w głębszych partiach muru podczas ogrzewania jego wierzchniej warstwy jest transportowana w głąb. W wyniku stosowania tej metody często uzyskuje się tylko pozorne osuszenie warstw murów położonych przy powierzchni ściany, zaś po zakończeniu procesu suszenia, część wilgoci przetransportowanej wcześniej w głąb muru wraca na powierzchnię.

W ocenie Sądu biegły sądowy wyczerpująco odpowiedział na wszystkie pytania zadane mu w zleceniu pytania i ustosunkował się w opinii uzupełniającej do zarzutów podniesionych przez strony. Żaden z zarzutów nie wywołał wątpliwości co do rzetelności biegłego i jego kompetencji, zaś prezentowane przez niego stanowisko było logiczne, wyczerpujące i profesjonalnie uzasadnione. Sąd nie znalazł przy tym jakichkolwiek podstaw uzasadniających podważenie wiarygodności i pozwalających na zakwestionowanie walorów dowodowych opinii i opinii uzupełniającej biegłego J. Ł.. Bezzasadnym był też wniosek pozwanej o przeprowadzenie dowodu z opinii uzupełniającej tegoż biegłego lub dowodu z opinii innego biegłego sądowego. Potrzeba powołania opinii uzupełniającej, czy opinii innego biegłego wiąże się z wadami opinii, które nie mogą zostać usunięte poprzez bezpośrednie przesłuchanie biegłego, bądź sporządzenie przez niego pisemnej opinii uzupełniającej. Biegły w pisemnej opinii uzupełniającej usunął wątpliwości zgłoszone przez strony, które wiązały się z przedmiotem badania. Należy zaznaczyć, że przesłanki dowodu z kolejnej opinii uzupełniającej, czy z opinii innego biegłego nie mogło stanowić jedynie subiektywne przekonanie strony, iż treść opinii nie odpowiada jej stanowisku w sprawie.

Powód udowodnił zatem swoje roszczenie z tytułu odszkodowania do kwoty 92 233,79 zł brutto (86 199,80 zł netto). Sąd uwzględnił również fakt, że pozwany ubezpieczyciel wypłacił w następstwie przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego na rzecz powoda odszkodowanie w wysokości 33 290,39 zł. Koniecznym było również pomniejszenie powyższego odszkodowania o kwotę w wysokości 11 684,81 zł, która została wypłaconego przez ubezpieczyciela na rzecz J. S., co sama zaznaczyła, jeszcze przed zawarciem ugody sądowej z dnia 6 czerwca 2013 r. i przed zawarciem umowy przelewu wierzytelności z dnia 25 lipca 2013 r., a czego powód nie kwestionował. J. S. była wówczas, jako współużytkownik wieczysty działki gruntu nr (...) położonej w B. przy ulicy (...) i właścicielami budynku mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość w udziale wynoszącym 1/2 części, uprawniona do otrzymania połowy należnego odszkodowania z tytułu szkody wywołanej powodzią. Jednocześnie wypłacona na jej rzecz kwota 11 684,81 zł znajdowała się poza zakresem postanowień zarówno wymienionej ugody sądowej, jak i umowy przelewu. W konsekwencji od kwoty 92 233,79 zł należało odliczyć kwotę wypłaconego świadczenia w łącznej wysokości 44 975,20 zł, co uzasadniało uwzględnienie roszczenia do kwoty 47 258,59 zł.

Jednocześnie brak było podstaw do uwzględnienia podniesionego przez pozwanego zarzutu potrącenia, gdyż wierzytelność pozwanego względem powoda nie istniała, o czym mowa poniżej.

Orzeczenie w przedmiocie odsetek ustawowych zapadło na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. art. 455 k.c. i art. 817 § 1 i 2 k.c. Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił, iż do zawiadomienia ubezpieczyciela o zdarzeniu doszło dnia 10 sierpnia 2010 r., zaś określenie wysokości odszkodowania przez ubezpieczyciela nastąpiło dnia 6 października 2010 r. po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego. W konsekwencji zdaniem Sądu ubezpieczyciel miał możliwość przy dochowaniu należytej staranności ustalić prawidłową wysokość świadczenia już dnia 6 października 2010 r., co pozwoliło na zasądzenie odsetek ustawowych właśnie od tegoż dnia. Roszczenie dotyczące odsetek w pozostałej części, jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu.

Z powyższych względów powództwo głównego zostało uwzględnione do kwoty 47 258,59 zł, o czym orzeczono jak w pkt 1. i 2. sentencji wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. rozdzielając je stosunkowo mając na uwadze wynik postępowania, w którym częściowo uwzględniono żądanie powoda. Powód poniósł koszty postępowania w łącznej kwocie 8 000 zł, w skład której wchodziła 4 383 zł z tytułu opłaty od pozwu, kwota 3 600 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego oraz kwota 17 zł z tytułu kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Ponieważ powód wygrał w ok. 50% należał mu się zwrot poniesionych kosztów w wysokości 50% tej kwoty, czyli 4 000 zł. Pozwany poniósł zaś koszty udziału w sprawie pełnomocnika procesowego w kwocie 3 600 zł i koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Obrona pozwanego była skuteczna w zakresie 50% dochodzonej kwoty, stąd winien otrzymać kwotę 1 808,50 zł. Różnica obu wartości wskazywała, że zasądzeniu od pozwanego na rzecz powoda podlegała kwota 2 191,50 zł, o czym na podstawie art. 100 k.p.c. orzeczono w pkt. 3. sentencji.

Należało następnie przejść do oceny zasadności powództwa wzajemnego (...) S.A. w P. żądającego od powoda (pozwanego wzajemnego) M. S. kwoty 10 793,13 zł stanowiącej nienależnie wypłacone powodowi świadczenie z tytułu szkody z dnia 7 sierpnia 2010 r., ponad udział powoda we własności ubezpieczonej nieruchomości. Przedmiotem ubezpieczenia była bowiem – jak wskazał ubezpieczyciel - nieruchomość objęta współwłasnością M. S. i J. S. w udziałach po 1/2 części, stąd z łącznej kwoty odszkodowania wynoszącego 44 955,89 zł powód (pozwany wzajemny) winien otrzymać kwotę 22 477,95 zł, podczas gdy otrzymał kwotę 33 271,08 zł, zaś dochodzona kwota 10 793,13 zł winna zostać wypłacona na rzecz J. S..

Zgodnie z treścią art. 410 § 2 k.c. świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Bezsporne między stronami było, że M. S. i J. S., będąc współwłaścicielami nieruchomości budynkowej położonej w B. przy ulicy (...) w udziałach po 1/2 części, zawarli wspólnie umowę ubezpieczenia z poprzednikiem prawnym pozwanego (powoda wzajemnego), zaś odszkodowanie z tytułu szkody wynikającej z powodzi powód (pozwany wzajemny) otrzymał do kwoty 33 290,39 zł, zaś J. S. – do kwoty 11 684,81 zł.

Należy jednak zwrócić uwagę, że na podstawie ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Z. w sprawie o sygn. akt (...) M. S. i J. S. znieśli współwłasność użytkowania wieczystego i współwłasność nieruchomości położonej w B. przy ulicy (...) w ten sposób, że przyznali ją na wyłączną rzecz M. S.. Dodatkowo umową cesji z dnia 25 lipca 2013 r. J. S. przeniosła na M. S. wszelkie prawa, jakie przysługiwały jej w związku z współużytkowaniem wieczystym i współwłasnością nieruchomości zabudowanej położonej w B. przy ulicy (...), które nie zostały objęte wymienioną ugodą sądową. W konsekwencji powodowi (pozwanemu wzajemnemu) przysługuje pełnia praw związanych z przedmiotową nieruchomością i nie jest on zobowiązany – co potwierdziła wprost J. S. – do zwrotu na rzecz J. S. otrzymanego odszkodowania w części ponad jego udział we własności ubezpieczonej nieruchomości. Tym samym także ubezpieczyciel nie jest zobowiązany do zapłaty na rzecz J. S. odszkodowania w tej części. Dodatkowo J. S. zaprzeczyła, aby przysługiwało jej roszczenie względem M. S. wynikające z przyznanej mu części odszkodowania otrzymanego na skutek powodzi, co przeczyło stanowisku pozwanego (powoda wzajemnego).

Mając na uwadze powyższe roszczenie objęte powództwem wzajemnym podlegało oddaleniu, o czym Sąd orzekał, jak w pkt. 4. Sentencji wyroku.

W punkcie 5. sentencji wyroku Sąd mając na uwadze fakt, że pozwany (powód wzajemny) uzyskał wiedzę w zakresie zawarcia przez M. S. i J. S. umowę cesji z dnia 25 lipca 2013 r. dopiero na etapie postępowania sądowego, w następstwie wniesienia powództwa wzajemnego, zniósł wzajemnie koszty procesu na podstawie art. 100 k.p.c.